

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **T. H.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2019, č. j. 33 A 38/2017 – 84,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Žalobce se podanou kasační stížností domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje (žalovaného) ze dne 3. 7. 2017, č. j. KUZL-46196/2017, ve věci dopravních přestupků žalobce.

[2] Rozhodnutím Městského úřadu Kroměříž (správního orgánu I. stupně) ze dne 25. 10. 2016, č. j. MeUKM/068740/2016, ve znění opraveného usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. MeUKM/074583/2016/6, byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 6. 12. 2015 v 11:26 hod. řídil motorové vozidlo zn. Hyundai Lantra Coupé, RZ: X, na silnici č. I/55 v obci H. na ul. Z. ve vzdálenosti 177,8 metrů od domu č. p. X ve směru jízdy od ul. Poštovní na obec

Z. a nerespektoval rychlost stanovenou pro daný úsek na 50 km/h, když mu byla hlídkou Policie České republiky, dopravního inspektorátu Kroměříž, prostřednictvím silničního radarového rychloměru MicroDigiCam LTI, v. č. UX018191, naměřena rychlost 66 km/h. Při zvážení možné odchylky měřícího zařízení ± 3 km/h byla žalobci jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 63 km/h, čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost nejméně o 13 km/h. Dále se měl žalobce dopustit přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že ve výše popsané situaci nebyl za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, čímž porušil § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu.

[3] Žalobci byla s odkazem na § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v relevantním znění (dále jen „zákon o přestupcích“), uložena pokuta ve výši 2500 Kč a povinnost uhradit paušální náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[4] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, na jehož základě žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 7. 2017, č. j. KUZZL-46196/2017, změnil sankční část výroku tak, že byla pokuta ve výši 2500 Kč snížena na částku 2200 Kč, a to při současném uvedení odkazu na správné ustanovení zákona o silničním provozu [§ 125c odst. 4 písm. f)], podle kterého byla sankce uložena, a ve zbytku rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Soud zdůraznil, že žádná z uplatněných žalobních námitek nesměřovala proti závěrům o skutkovém stavu věci, který považovaly správní orgány za zjištěný bez důvodných pochybností. Soud neshledal důvodnou námitku prekluze, kterou žalobce zakládal na názoru, že institut přerušení běhu prekluzivní lhůty zahájením řízení a vydáním rozhodnutí o přestupku podle čl. I bodu 6 novely zákona o přestupcích č. 204/2015 Sb. lze aplikovat až na přestupky spáchané po dni 1. 10. 2016; soud konstatoval, že daná námitka již byla opakovaně shledána nedůvodnou i Nejvyšším správním soudem a odkázal přitom na příslušnou judikaturu.

[6] K námitce, podle níž správní orgány porušily zásadu zákazu sebeobviňování, když zohlednily jako přítěžující okolnost skutečnost, že se žalobce ke spáchání přestupku nedoznal a neprojevil sebemenší lítost, krajský soud uvedl, že žalobce nebyl k podání výpovědi či doznání viny nijak nucen, správní orgány v rámci odůvodnění rozhodnutí pouze konstatovaly, že by uložení pokuty na spodní hranici zákonného rozpětí nenaplnilo preventivní účel správního trestu a neumožnilo zvýhodnit ty pachatele přestupku, kteří se správním orgánem spolupracují. V této souvislosti soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2017, č. j. 4 As 199/2017 – 30 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), který připouští zohlednění doznání viny a lítosti jako polehčující okolnosti, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 As 268/2017 – 45, podle něhož neprojevení lítosti ze strany obviněného lze považovat za jednu z okolností zvyšujících závažnost spáchaného přestupku. Správní orgány navíc vzaly při úvaze o výši sankce v potaz rovněž další přítěžující okolnosti – přestupek byl spáchán v zastavěném území obce, překročení rychlosti bylo nezanedbatelné a sankce byla ukládána za dva přestupky na základě principu absorpce. Krajský soud tedy shledal úvahy správních orgánů přezkoumatelnými a souladnými se zákonem i ustálenou judikaturou.

pokračování

[7] K námitkám žalobce uplatněným ve vztahu k závěru žalovaného o tom, že byly dané přestupky spáchány z vědomé nedbalosti, krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016 – 46, uvedl, že ke spáchání přestupku řízení vozidla bez použití bezpečnostního pásu obecně dochází přinejmenším z vědomé nedbalosti. Nesouhlasil však se závěrem žalovaného o tom, že žalobce musel nutně vědět, že jede vyšší než dovolenou rychlostí, již z toho důvodu, že ve vozidle byl umístěn tachometr. Uvedená skutečnost sama o sobě neznamená, že řidič tachometr neustále pozoruje, spáchání přestupku z vědomé nedbalosti bude tedy možné dovodit zejména v případech zásadního a již pocitově rozpoznatelného překročení rychlosti. Ač se správní orgány těmito okolnostmi nezabývaly, nepovažoval krajský soud danou skutečnost za vadu, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť výše pokuty byla odůvodněna rovněž dalšími přitěžujícími okolnostmi.

[8] Dále krajský soud konstatoval, že nebyla porušena zásada zákazu dvojího přičítání, pokud správní orgány při stanovení výše pokuty přihlédly k tomu, že překročení nejvyšší dovolené rychlosti nebylo marginální a že přestupek byl spáchán v zastavěné části obce. Tvrzení žalobce o tom, že bylo spáchání daných přestupků v dopoledních hodinách a v den pracovního klidu polehčující okolností, shledal krajský soud nepodloženou spekulací. Důvodnými neshledal krajský soud ani námitku neuvedení § 12 odst. 1 a 2 zákona o přestupcích ve výroku rozhodnutí ani neposouzení otázky případné výhodnosti použití nové právní úpravy pro žalobce, ani námitku, podle níž měl být ve věci uplatněn institut mimořádného snížení pokuty dle § 44 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“).

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Žalobce (stěžovatel) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž uplatnil několik níže rozvedených okruhů námitek.

[10] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, podle něhož nebyl žalobou napadeným rozhodnutím porušen zákaz sebeobviňování. Ze skutečnosti, že doznání může být polehčující okolností, nevyplývá, že by absence doznání mohla představovat okolnost přitěžující, neboť tím by bylo stěžovateli kladeno k tíži, že uplatňuje své právo na obhajobu. Krajským soudem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 As 268/2017 – 45, dle stěžovatele danou otázku vůbec neřeší. Absence lítosti přitom není obsažena ani v demonstrativních výčtech přitěžujících okolností obsažených v trestním zákoníku, v zákoně o přestupcích či v zákoně o odpovědnosti za přestupky. Žalovaný navíc nedal najevo, že by spáchání přestupku nelitoval, pouze nedal najevo, že by toho litoval. Závěr soudu o tom, že výše sankce byla odůvodněna rovněž dalšími přitěžujícími okolnostmi, je irrelevantní, neboť daná skutečnost byla jednou ze stěžejních okolností odůvodňujících výši sankce, lze tedy pouze spekulovat o tom, jak vysoká sankce by byla uložena, pokud by k ní správní orgány nepřihlédly.

[11] Stěžovatel rovněž nesouhlasí se zohledněním dalších přitěžujících okolností. Zejména trvá na své argumentaci, podle níž žalovaný porušil zásadu zákazu dvojího přičítání, když přihlédl ke skutečnosti, že se v posuzovaném případě nejednalo o

marginální překročení dovolené rychlosti. Nakolik intenzivně je povolená rychlost překročena, je zohledněno již v dané skutkové podstatě, podrobnější zkoumání této skutečnosti je dle stěžovatele bezvýznamné. Rovněž skutečnost, že k danému přestupku došlo v zastavěné části obce, je rysem dané skutkové podstaty, neboť dle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je definičním znakem pojmu „obec“ ve smyslu daného zákona to, že se jedná o zastavěné území.

[12] Stěžovatel rovněž namítá, že nebylo prokázáno, že přestupek spáchal z vědomé nedbalosti. Má za to, že pokud se jedná o nepřipoutání se pásem za jízdy, nepostačuje pro závěr o vědomé nedbalosti skutečnost, že si musel být vědom, že je povinen být připoután, bylo by třeba rovněž zjistit, zda věděl, že připoután nebyl. Pokud se jedná o překročení povolené rychlosti, nebylo prokázáno, že by si stěžovatel byl rychlostního omezení vědom, ani že věděl, jakou rychlostí jel.

[13] Dle stěžovatele mu nebyla pokuta uložena za dva přestupky, nýbrž za jeden přestupek, neboť se jednalo o jednočinný stejnorodý souběh. Pokud jde o skutečnost, že přestupky byly spáchány z vědomé nedbalosti, žalovaný pouze uvedl, že k ní přihlédl, neuvedl však, zda tuto skutečnost žalovaný hodnotil jako polehčující, či přitěžující okolnost; v tomto ohledu je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Krajský soud usoudil, že daná okolnost byla zohledněna jako přitěžující, to však z napadeného rozhodnutí nevyplývá.

[14] Dále v této souvislosti stěžovatel namítá, že vzhledem k tomu, že dané přestupky spáchal v jednočinném stejnorodém souběhu, založil první výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně překážku věci rozhodnuté vůči výroku druhému. Stěžovatel připouští, že danou námitku uplatňuje v kasační stížnosti nově, jedná se však o vadu, k níž by soud byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud dále přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Ve věci není sporu o tom, že se stěžovatel dopustil jednání, které je mu napadeným rozhodnutím kladeno za vinu, a že tím naplnil skutkové podstaty přestupků dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu a § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Stěžovatel brojí toliko proti výroku o sankci, přičemž nesouhlasí s její výší a považuje příslušné úvahy žalovaného za nepřezkoumatelné.

pokračování

[19] Stěžovatel sice v kasační stížnosti výslovně nenamítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu, namítal však nepřezkoumatelnost některých závěrů žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, je tedy třeba připomenout, že otázku přezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) posuzuje Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). K uvedenému je třeba dodat, že pokud krajský soud přezkoumá rozhodnutí správního orgánu, které je nepřezkoumatelné, zatíží vadou nepřezkoumatelnosti i svůj rozsudek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 – 91, či ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 As 110/2008 – 99).

[20] Nejvyšší správní soud tedy musel nejdříve posoudit, zda je žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelné. Je třeba uvést, že k požadavkům na přezkoumatelnost soudních a správních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve své judikatuře již mnohokrát. Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z odůvodnění dotčeného rozhodnutí zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Povinností posuzujícího orgánu je řádně se vypořádat se žalobní argumentací (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 76, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45, atp.). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.

[21] Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro vyslovení nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaného. Z výroků napadeného rozhodnutí lze jednoznačně zjistit, jak žalovaný ve věci rozhodl, výrok rozhodnutí není vnitřně rozporný a je možné jej rozlišit od odůvodnění rozhodnutí. Z rozhodnutí je také zřejmé, kdo je účastníkem řízení a kdo je jím zavázán. Odůvodnění rozhodnutí je ucelené a konzistentní, přičemž je z něj patrné, na základě jakých úvah žalovaný rozhodl, jak je uvedeno ve výroku. Úvahy žalovaného jsou logické a vzájemně na sebe navazují. Uvedené platí i o rozsudku krajského soudu. Pokud stěžovatel namítá, že z žalobou napadeného rozhodnutí není patrné, zda byla skutečnost, že dané přestupky spáchal z vědomé nedbalosti, zohledněna jako přitěžující, či polehčující okolnost, je třeba odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2018, č. j. 4 As 287/2018 – 30: *„Nejvyšší správní soud doplňuje, že otázka, zda stěžovatel spáchal přestupek ve vědomé či nevědomé nedbalosti, má skutečně svůj význam z hlediska výše sankce. Na tuto skutečnost poukázal i sám zástupce stěžovatele, kdy v kasační stížnosti citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016 - 37, ze kterého vyplývá, že hodnocení, zda byl spáchán přestupek ve vědomé či nevědomé nedbalosti, se má projevit ve výši sankce i úvahách o ni. V daném kontextu je však*

potřebné zdůraznit, že pokud by správní orgány zjistily, že se ve stěžovatelské věci jednalo o nedbalost vědomou, tedy o závažnější míru zavinění, pravděpodobně by to vedlo k uložení vyšší pokuty.“ Z uvedeného je zřejmé, že pokud ke spáchání přestupku postačuje zavinění ve formě nevědomé nedbalosti, pak jeho spáchání z nedbalosti vědomé je třeba vnímat jako přitěžující okolnost, neboť se jedná o závažnější míru zavinění. Ačkoliv tedy žalovaný ve svém rozhodnutí pouze konstatoval, že přihlédl k tomu, že stěžovatel spáchal daný přestupek z vědomé nedbalosti, aniž by výslovně konkretizoval, zda mu tato okolnost je přičítána ku prospěchu, či k tíži, je zřejmé, že se jednalo o okolnost přitěžující. Ani v tomto směru tedy není napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[22] Nejvyšší správní soud se následně zabýval dalšími námitkami, v nichž stěžovatel zpochybňuje správnost některých závěrů krajského soudu a správních orgánů.

[23] Stěžovateli lze dát zapravdu v tom, že jím zvolená procesní taktika a skutečnost, že se ke spáchání přestupku nedoznal, nemohou být považovány za přitěžující okolnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 As 284/2018 – 32, nebo ze dne 15. 12. 2017, č. j. 4 As 199/2017 – 30). Na druhou stranu je však třeba dodat, že při úvaze o výměře sankce lze přihlídnout mj. rovněž k osobě pachatele. V posuzovaném případě přitom bylo k procesnímu jednání stěžovatele přihlídnuto právě v kontextu hodnocení jeho osoby (byť tak žalovaný danou pasáž rozhodnutí výslovně neoznačil). Stěžovateli byla k tíži přičtena především absence sebereflexe a lítosti nad spáchanými přestupky, jednání stěžovatele bylo zmíněno pro ilustraci těchto skutečností, nikoliv jako samostatná přitěžující okolnost. Z uvedeného je patrné, že v dané věci nebyla zásada zákazu sebeobviňování porušena.

[24] Namítá-li stěžovatel porušení zásady zákazu dvojího přičítání, nelze dát jeho argumentaci zapravdu. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba zásadu zákazu dvojího přičítání chápat tak, že k okolnosti, která je zákonným znakem deliktu, nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující při ukládání sankce. Jednu a tutéž skutečnost, která je v posuzované věci dána v intenzitě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty konkrétního porušení právní povinnosti, nelze současně hodnotit jako okolnost obecně polehčující či obecně přitěžující (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2010, č. j. 4 Ads 66/2009 – 101, ze dne 29. 10. 2009, č. j. 6 As 22/2009 – 84, ze dne 20. 4. 2006, č. j. 4 As 14/2005 – 84, či ze dne 25. 1. 2006, č. j. 4 As 22/2005 – 68).

[25] Pokud se jedná o zohlednění skutečnosti, že stěžovatel překročil povolenou rychlost nikoliv marginálním způsobem, lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 – 54, ze dne 22. 8. 2018, č. j. 2 As 67/2018 – 42, či ze dne 29. 9. 2020, č. j. 10 As 149/2019 – 43; v posledním z těchto rozsudků Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km/h a více nebo mimo obec o 50 km/h a více. Dle bodu 3 výše uvedeného ustanovení se přestupku dopustí také tehdy, pokud překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více. Překročení nejvyšší povolené rychlosti o 30 až 49 km/h je tedy znakem skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Následné hodnocení míry překročení rychlosti při určení sankce v rámci rozpětí daného pro konkrétní skutkovou podstatu*

pokračování

nepředstavuje porušení zásady dvojího přičítání, neboť dochází pouze k hodnocení míry porušení chráněného zájmu, přičemž je třeba souhlasit s tím, že hodnota 42 km/h je v horní polovině škály překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 30 - 49 km/h. Míra porušení chráněného zájmu je tak vyšší a k této okolnosti je třeba přiblížit jako k okolnosti přitěžující.“ (důraz doplněn). Citované závěry lze vztáhnout rovněž na nyní posuzovanou věc. Stěžovatel překročil povolenou rychlost přinejmenším o 13 km/h, přičemž znakem dané skutkové podstaty je překročení povolené rychlosti o méně než 20 km/h; hodnota, o kterou stěžovatel překročil povolenou rychlost je tedy v horní polovině škály překročení nejvyšší povolené rychlosti, která spadá pod danou skutkovou podstatu; správní orgány proto neporušily zákaz dvojího přičítání, pokud tuto skutečnost zohlednily jako přitěžující okolnost.

[26] Spatřuje-li stěžovatel porušení zákazu dvojího přičítání v tom, že správní orgány zohlednily, že přestupek spáchal v zastavěné části obce, lze odkázat na rozsudek ze dne 19. 5. 2021, č. j. 5 As 342/2018 – 46, v němž se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil k velmi podobně formulované námitce:

„V posledním okruhu námitek se stěžovatel zaměřil na otázku zákazu dvojího přičítání. Dle stěžovatele krajský soud nesprávně hodnotil skutečnost, že správní orgán při stanovení sankce přihlédl ke spáchání přestupku v zastavbě rodinných domů, neboť se jedná o definiční znak obce, a tedy i o součást skutkové podstaty tohoto přestupku. Nejvyšší správní soud však uvedenému závěru nemůže přisvědčit. Jak uvedl v rozsudku ze dne 16. 5. 2018, č. j. 5 As 177/2017 – 49, „podle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je obec zastavěné území vymezené dopravními značkami. Není přitom pochyb o tom, že Židlochovice jsou obcí ve smyslu citovaného ustanovení, neboť jejich území je osazeno dopravními značkami upravujícími začátek a konec obce. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že úsek pozemní komunikace, na němž byla v projednávané věci měřena rychlost, je, jak uvedl krajský soud, nezastavěný. Rozhodné je, že se tento úsek nachází v obci. Skutečnost, že některé části obce jsou nezastavěny, totiž nemění nic na tom, že obec Židlochovice je ve smyslu zákona o silničním provozu jako celek zastavěným územím vymezeným dopravními značkami a je tedy nutno na (celém) jejím území dodržovat § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu stanovenou nejvyšší dovolenou rychlost“. Nejvyšší správní soud dále poukazuje na přílehlavý rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 8. 2017, č. j. 33 A 82/2015 - 41, s nímž se zdejší soud ztotožnil v rozsudku ze dne 24. 1. 2019, č. j. 2 As 145/2018 – 43, a dle kterého „vymezení obce pro účely zákona o silničním provozu je třeba považovat za autonomní definici, která sleduje čistě potřeby úpravy pravidel provozu na pozemních komunikacích. „Zastavěné území“ představuje obecný (z hlediska logiky „rodový“) formální znak obce ve smyslu zákona o silničním provozu, který znamená toliko, že obec by měla být vymezována na pozemních komunikacích dopravními značkami v zásadě v zastavěném území (tzv. intravilánu), nikoliv mimo ně. Z hlediska působení pravidel silničního provozu je ovšem zásadní, v jakém úseku je obec na pozemní komunikaci skutečně dopravními značkami vyznačena, nikoliv zda se skutečně jedná či nejedná o zastavěné území. To neplatí pouze na účelových komunikacích, kde se obec dopravní značkou nevymezuje a kde se musí účastník silničního provozu orientovat podle charakteru okolí, případně v situacích, kdy by z jiných důvodů dopravní značka vymezující „obec“ na předmětné pozemní komunikaci chyběla (viz k tomu podrobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 - 50). Z hlediska jízdy po silnici první třídy, o kterou se v posuzované věci jednalo, při níž došlo k překročení nejvyšší povolené rychlosti, však může mít skutečnost, že její část dopravní značkou vyznačená jako „obec“ nevede zastavěným územím, vliv pouze z hlediska hodnocení společenské nebezpečnosti (škodlivosti) spáchaného přestupku, nikoliv

však na samotnou kvalifikaci pod příslušnou skutkovou podstatu překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci.

Jak tedy vyplývá z výše uvedeného, zastavěnost území v úseku mezi dopravními značkami upravujícími začátek a konec obce není podstatná pro naplnění skutkové podstaty přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci. Naopak zastavěnost území lze hodnotit v rámci společenské škodlivosti skutku jako přitěžující, či polehčující okolnost.“

[27] Z citované pasáže je patrné, že existenci a povahu zástavby v části obce, v níž byl přestupek spáchán, lze zohlednit při úvaze o výši sankce v rámci zvažování společenské škodlivosti skutku. Ani tato námitka tedy není důvodná. Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 As 280/2016 – 23, není v posuzovaném případě přílehlavý, neboť v uvedené věci bylo k tíži pachatele zohledněno, že přestupek spáchal v obci, což skutečně bylo znakem dané skutkové podstaty, v nyní posuzovaném případě však žalovaný přihlédl k tomu, že přestupek byl spáchán v zastavěné části obce, zohlednil tedy specifickou povahu konkrétní části obce, která znakem dané skutkové podstaty není.

[28] Ani námitku, podle níž nebylo prokázáno, že stěžovatel dané přestupky spáchal z vědomé nedbalosti, neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Pokud jde o přestupek překročení povolené rychlosti, lze opět odkázat na již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 – 54: „NSS se neztotožnil s názorem stěžovatele (...), že by bylo nepřezkoumatelné rozhodnutí magistrátu v části o vědomé nedbalosti stěžovatele. Rozhodnutí sice je v tomto směru dosti kusé, avšak z odůvodnění, ve kterém je konstatováno, že obviněný řídil osobní vozidlo mimo obec v místě, kde byla nejvyšší povolená rychlost 90 km/hod, a dosáhl rychlosti 107 km/hod (po odečtení odchylky 4 km), tj. o 17 km vyšší, lze implicitně dovodit, že stěžovatel si musel být vědom tohoto dosti výrazného překročení rychlosti, a to téměř o 19 % (NSS dodává, že kdyby si stěžovatel nebyl vědom v uvedené situaci překročení rychlosti, patrně by nesplňoval ani kritéria pro obdržení řidičského oprávnění).“ Uvedené závěry lze obdobně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Stěžovateli byla v úseku s nejvyšší povolenou rychlostí 50 km/h (jen stěží si stěžovatel mohl v tomto případě „nevšimnout“, že se nachází v obci) naměřena rychlost 63 km/h (po odečtení odchylky 3 km/h), povolenou rychlost tedy překročil nejméně o 26 %. Takový rozdíl v rychlosti je zvláště při průjezdu zastavěným územím obce nepochybně rozpoznatelný již pouhým pocitem bez nutnosti sledovat tachometr, stěžovatel si tedy musel být překročení nejvyšší povolené rychlosti vědom. Pokud jde o zavinění v případě přestupku spočívajícího v tom, že stěžovatel nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem, je třeba upozornit, že Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že spáchání tohoto přestupku je založeno na principu vědomé nedbalosti; k tomu viz rozsudek ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 As 190/2020 – 43: „Pokud se jedná o třetí kasační námitku, stěžovatel se v ní vymezil vůči úvaze krajského soudu (vycházející z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016 – 46), že přestupek spočívající v nepřipoutání za jízdy automobilem nelze spáchat ve formě nevědomé nedbalosti. Nejvyšší správní soud nemá důvod se od svých dřívějších závěrů odchýlit ani v této věci, přičemž pouze doplňuje, že stěžovatel, jakožto osoba odborně způsobilá, si musí být vědom své povinnosti užít při jízdě automobilem bezpečnostní pás [§ 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu], jakož i případných následků, které v případě nedodržení této povinnosti brozí (např. zvýšené riziko zranění při autonehodě). Znalost těchto

pokračování

skutečností podmiňuje již samotné udělení řidičského oprávnění, a proto se jeho držitel může jen stěží dovolávat nevědomosti, či případné roztržitosti, v jejímž důsledku se připoutat opomněl. Argumentace stěžovatele se však i na tomto místě pohybuje v rovině dohadů, neboť ani v řízení před správními orgány, ani v řízení soudním netvrdil, že by se opomněl připoutat, ale naopak uvedl, že připoután byl, a to dvoubodovým pásem.“ (obdobně též rozsudek ze dne 21. 5. 2020, č. j. 9 As 246/2019 – 58). Z uvedeného je patrné, že v případě daného přestupku lze zavinění ve formě vědomé nedbalosti předpokládat. Navíc lze dodat, že rovněž v nyní posuzovaném případě stěžovatel v průběhu správního řízení uváděl, že připoután byl, až v kasační stížnosti pak svá tvrzení relativizuje a uvádí, že si mohl zapomenout pás zapnout.

[29] Stěžovatel dále namítá, že první výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně založil překážku věci rozhodnuté ve vztahu k druhému výroku daného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud v této souvislosti přisvědčuje stěžovateli v tom, že k takové skutečnosti by musel přihlédnout i bez námítky z úřední povinnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2011, č. j. 9 As 67/2010 – 74); proto se danou námitkou zabýval po věcné stránce i přesto, že nemá svůj předobraz v žalobě. Uvedenou námitku však Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Aby totiž bylo vůbec možné uvažovat o porušení zásady *ne bis in idem*, musela by být v dané věci vydána postupně („bis“) dvě rozhodnutí, což však ze správního spisu nevyplývá a ani stěžovatel to netvrdí. Nelze přisvědčit argumentaci stěžovatele, který se snaží uměle rozdělit rozhodnutí správního orgánu I. stupně na jednotlivé výroky a dovozovat, že první výrok zakládá překážku věci rozhodnuté vůči výroku druhému. Správní orgán I. stupně ve věci rozhodl v souladu se zákonem tak, že uznal stěžovatele vinným z jednotlivých spáchaných přestupků, které spočívaly ve skutkově odlišných jednáních, byť spáchaných na stejném místě a v témže čase (i kdyby se však jednalo o jednočinný souběh, nic by to nezměnilo na závěru, že byly naplněny skutkové podstaty dvou přestupků). V souladu s absorpční zásadou zakotvenou v § 12 odst. 2 zákona o přestupcích pak žalovaný uložil stěžovateli sankci za jeden z přestupků, přičemž s ohledem na to, že zákonné rozpětí pro uložení sankce bylo v případě obou spáchaných přestupků shodné, nebylo třeba podrobněji zdůvodňovat, který z nich byl závažnější. Při stanovení konkrétní výše sankce pak žalovaný přihlédl k tomu, že je sankce ukládána za spáchání dvou přestupků.

IV.

Závěr a náklady řízení

[30] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[31] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložil. Žalovanému však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. září 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu